

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre Espanya, 3 pessetas
Extranger. 5.

TORNANT DE LA FIRA DE VIRÀM

LA MAMÀ (una mica afligida:) —¡Ay Senyor!... Totas las pollas s' han colocat; totas, lmenos aquestas dugas!

CRÒNICA

LA FIRA DE NADAL

Es diumenge. Barcelona 's lleva tart. A las nou encare s' está arrupida sota 'l llansol de boyra que 'l sol furga estona há, pero no 'n traspasa més qu' un resplandor esblaymat de xinxeta darrera la pantalla. ¡Dolsa Barcelona sense hivern! Al

EL NAIXEMENT

—¡Quin xicotet més hermos!
 —¡Y que bé li cau el cascol!
 —¡Oh! ¡Y aquest cosset vermell!
 —Li hauríam de posá Urbano...

febrer ó al mars deixarà fer una dotzena de días de fret mossegador, no més que per esmolar el desitj del bon temps que desseguida ha d' expandirse. Entremitj de las floristas que s' afanyan lligant rams, pareuvos á contemplar las perspectivas de las Ramblas. Els llunys se disolen dins de la boyra, agrisada, per la banda de mar. Un camió atravessa 'l plá de la Boquería, y l' home que 'l mena passa enlayre, disfumat com una fantasma, á la celistía que ha baixat á ran de terra. Passa, y 'l misteri del ample camí sense terme, s' extén altra vegada fins qui sap ahont. Las glassas de la boyra remoguda lluhén picadas de plata, com onetas d' una mar que fos tota brumera á la llum dels estels. D' aquella mar fantástica n' es riu una fumarada que 's caragola poch á poch sense desfers'hi; y s' hi anega el monument de Colón, ennoblit perque no 's veu bé. Pel cantó de la Plassa de Catalunya la boyra blaveja embolicada als arbres desfullats y 's fa rosada als espays buyts, matisada de colors descolorits y transparents; lilas tendras, violats refinadíssims; exquisidats que tot just s' insinúan y que per aixó son més penetrants, com las de las porcellanas y las aquarelas del Japó.

Las floristas lligan rams adaleradas. ¡Cóm roda pels dits de la má esquerra la canya, qu' es l' espinada de la toya! Sembla el fus de la filadora. ¡Fila que fila colors y perfúms! Las flors son ara de tot l' any. Els pans de vermelló qu' omplan els caixons de llaunas son clavells. Damunt surten erts els manats de nardos blancs, y clavada á la seva rameta una gardenia 's passa de tan fer olor. Las darreras crisantemas cactus punxagudas posan tons calents de carmí y ocre al abigarrament de la taula, ahont las camelias dissonan per sa cruesa de cosa artificial. ¡Aquí la teniu la flor dels romántichs de cap allá als xexantas! Embarnissada, groixuda, sense cap olor, podria ser un *pisapapeles* de sal de Cardona, ó bé una mostra de sabó de coco, ó una patata tallada per un cuyner industriós. Aquí la teniu l' explicació de la *Dama de las camelias*, dels balls de las Tullerías, de las disbauzas frenéticas de Baden Baden, de la francmasonería y dels *embozados* que parlavan en vers, del merinyac de las donas, dels pantalóns *bombaxos* dels

homes, de las patillas á la Morny, dels mostatxos encerats del emperador, de las pomadas y 'ls cabells á la romana, del vinagre que 's bevían y del ponch que 'ls inspirava evocacions infernals. [Epoca migrada en que 's prenía la camelia per una flor!...

Ara l' insolencia de la camelia no li val; ara triomfa, aprop dels primers junquillos, tan menudets y retorsadets, la senzilla nadala que grogueja la blancor de son didal perfumat. Quan els jardineros no forsavan la florida de las plantas, la nadala era la única que incensava l' iglesia y la casa á la diada més assenyalada. Ab las flors de la nadala no més s' esbadellava la maravellosa rosa de Jericó. D' aquella sobiranía se pot dir que ningú l' ha treta, y la nadala triomfa avuy també senzilleta á la Rambla voltada de ramatje de mata y de fullám de falguera.

No 'm diguen que 'm faig pesat ab tant parlar de flors. No; ja ho sé que la fira de Nadal no es aixó. La fira de Nadal es la de capons, ánechs y galls ajassats á la palla Rambla de Catalunya amunt; es la de galls d' indi tancats á remadas dins dels closos de tela á la vora de las reixas del Parch; es la de turrans amanits ab pols de carrer, de cistellas llampantas de las pastelerías, de vins de totas menas, de massapáns, de bestiolas degolladas y arrengreradas á las *pollerías* y de picantors que ajudin á convertir el menjar en fartanera. La fira de Nadal es als mercats, á la Boquería que 's sobrix al vespre de vituallas per deu Barcelonas; montanyas de verdures, pirámides de melons, regiments de badellas y bèns esquarтерats, toneladas de peix, kilómetres de salsitxas. Y la gernació 's baralla per emportars'ho tot; y corren las donas carregadas, entontidas per las empentas y la cridoria. Y el mercat llenza als quatre vents el tuf de la cassa, l' olor frescal del ápit, las emanacions muscadas de la pescateria, la salabró dels bacallaners, el basqueig d' un colossal podrimer.

Aixís es com la cristiandat commemora el naixement de son Redemptor; es á dir la cristiandat ben redimida, perque moltíssims

cristians no 'n deuen estar del tot quan se 'ls excluheix de la festa. Y á fé que no 's necessita gastar gayres diners. Com deya un diari rus, fa quatre ó cinch anys, el cas es proclamar la devoció de qualsevulga manera. El que no 's pugui atipar, no quedará gens malament emborraxantse. «Després dirán—escribía aquell diari—que la devoció del nostre poble va á las acaballas. No; encare hi ha una santa Russia. Ans d' ahir, nit de Nadal, foren recullits 9,450 borratxos pels carrers de Sant Petersburg!» ¡Vol dir que no costa pas tant avuy ferse confessor de la fé!

D' ensá que hi ha mon las grans festassas s' han celebrat menjant; menjém, donchs, els que poguém, á la major gloria de Deu. No tothom pot ferse clavar á la creu, y patir sed y tenir qui li dongui fel y vinagre per beguda...

*
* *

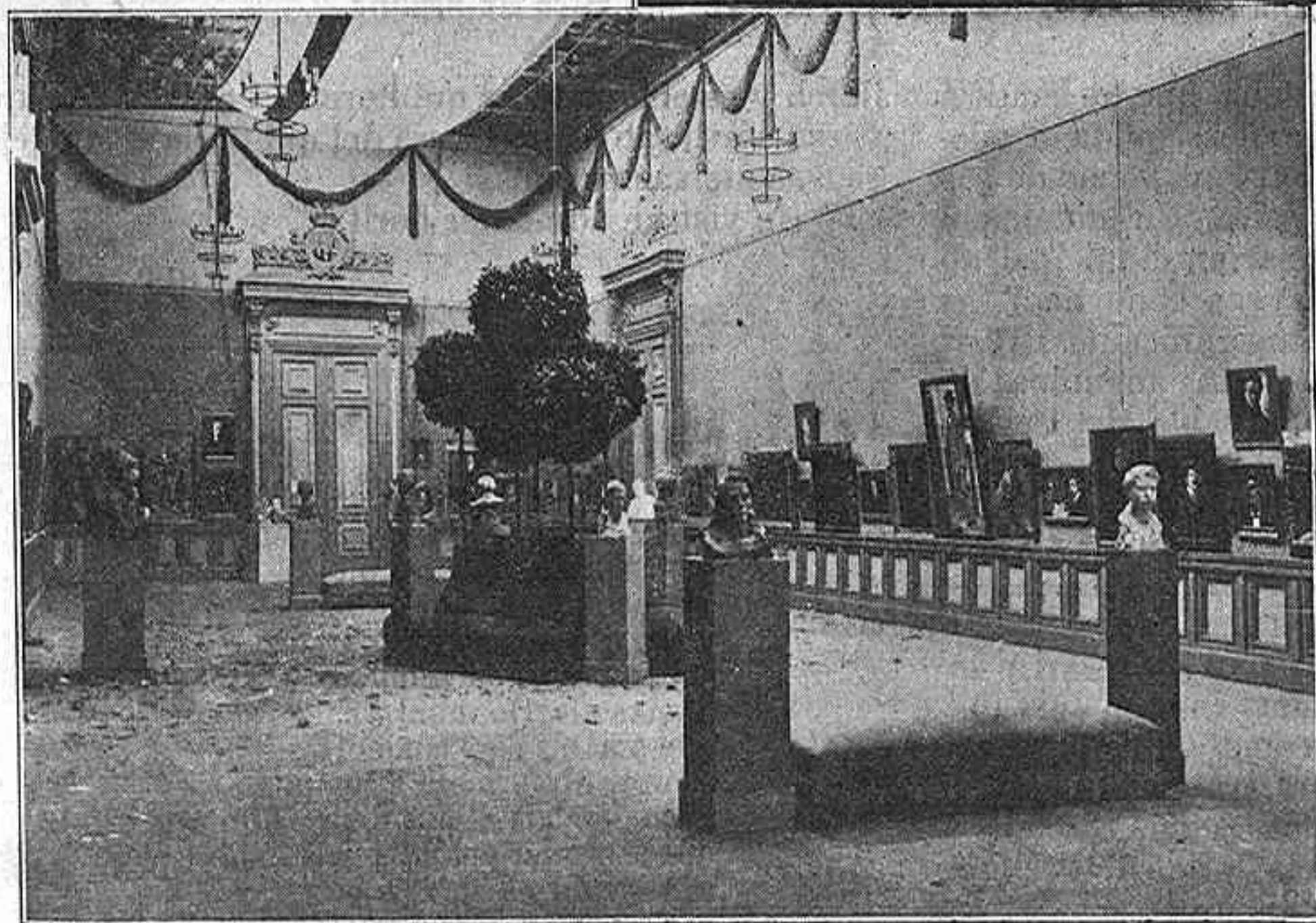
Donant toms al vespre per la ciutat vaig anar á parar á la catedral. La porta del carrer del Bisbe obría una fosquedat de soterranis. Al claustre las tenebras s' aclarían ab resplandors de llums amagadas y ab la claretat de la lluna. Las ocas tacavan de blanch el jardí entre magnolias y palmeras fent ressortir la foscor, com feyan ressortir el silenci las cantarellas dels surtidors. Un dels [dos, el que fa ballar l' ou, ja

EXPOSICIÓ D' AUTO-RETRATOS

inaugurada el passat diumenge al Saló de la Reyna Regent del Palau de Bellas Arts.

Grupo d' artistes expositors.

Vista general del Saló.

no brolla del penatxo del caball de sant Jordi, perque sant Jordi ja no hi es. ¿L' han robat ó se l' han venut?... A la nau hi resonan veus que dialogan. Son els canonges y beneficiats que resan l' hora canónica. «¡Cóm ha de contrastar aqueixa mística re-

DESPRÉS DE LA VISITA

—¿Qué ha dit el metge?

—Que té una *turronitis* aguda, complicada ab una mica de *neulitis*.

nunciació, ab el goig de Barcelona que he sentit á la Rambla, penso al entrar. Pero desseguida m' adono de que no n' hi ha de contrast. Papallonas de gas escampan clapas de llum prosaica. Un municipal enrahona, de lo que pot enrahonar un municipal, ab un vell al costat de la pica del aygua beneyta. Y las veus del cor son cansoneras, insignificants. ¡Kyrie eleyson!... Figureus el clam de l' ánima anguniosa de por, amenassada del cástich formidable del Deu de la ira. ¡Senyor, tingueu llástima!—li crida.—Y figureus la deprecació á la catedral tenebrosa, no més que ab dos ciris encesos á cada costat de las avestas doradas del altar major... Pero us haureu de quedar ab la figuració. El clam sortía sense cap sentit, remugat rutinariament com una part de rosari y seguit d' altrás paraulas remugadas en el mateix tó... Creyeume á mí; no aneu á la catedral quan estigui el gas encés y resin els canonges. Aneuhi á la tarde, quan es més esplendent la florida dels rosetons y finestrals; us farà més agradosa la florida dels camps, que ja s' acosta.

Jo us en puch donar novas. La missatjera de la primavera m' ha arribat. Tot just l' han vestida de

llarch y es ella mateixa qui floreix. De sa boca pura varen sortir, ab la senzillesa del qui parla d' un dels seus, aqueixas paraulas:

—He vist un admetller florit.

TULP

ÍNTIMA

Els besos que jo 't vaig fent,
guárdals bé, dona estimada,
son besos d' un cor ardent,
plens d' essencia enamorada.

Son besos tots sadollats
d' eixa alegría infinita
que á n' els cors enamorats
sempre ab fermesa hi palpita.

Son esclats d' una expressió
que al passar pel mitj dels llabis
se transforma en dols petó
per esborrar forts agravis.

Quan mos llabis tots encesos
se desclouhen per besar,

pensa que guardan molts besos
que voldrien esclatar.

Puig veyent ta fina galta
hont la rosa hi té 'l color,
tot el meu desitj s' exalta
de besar fins ab el cor.

Mes tú, crudel regatona,
n' admets no més dos ó tres,
y ab la maneta bufona
tancas el pas al quart bes.

Sòrt que, al veure la racansa
que tinch quan t' haig de deixá,...
sempre 'm deixas l' esperança
de tornarhi al endemá.

LLUÍS SUREDA PARADÍS

D' incògnit

—¡Cóm!.. ¿Tú aquí?

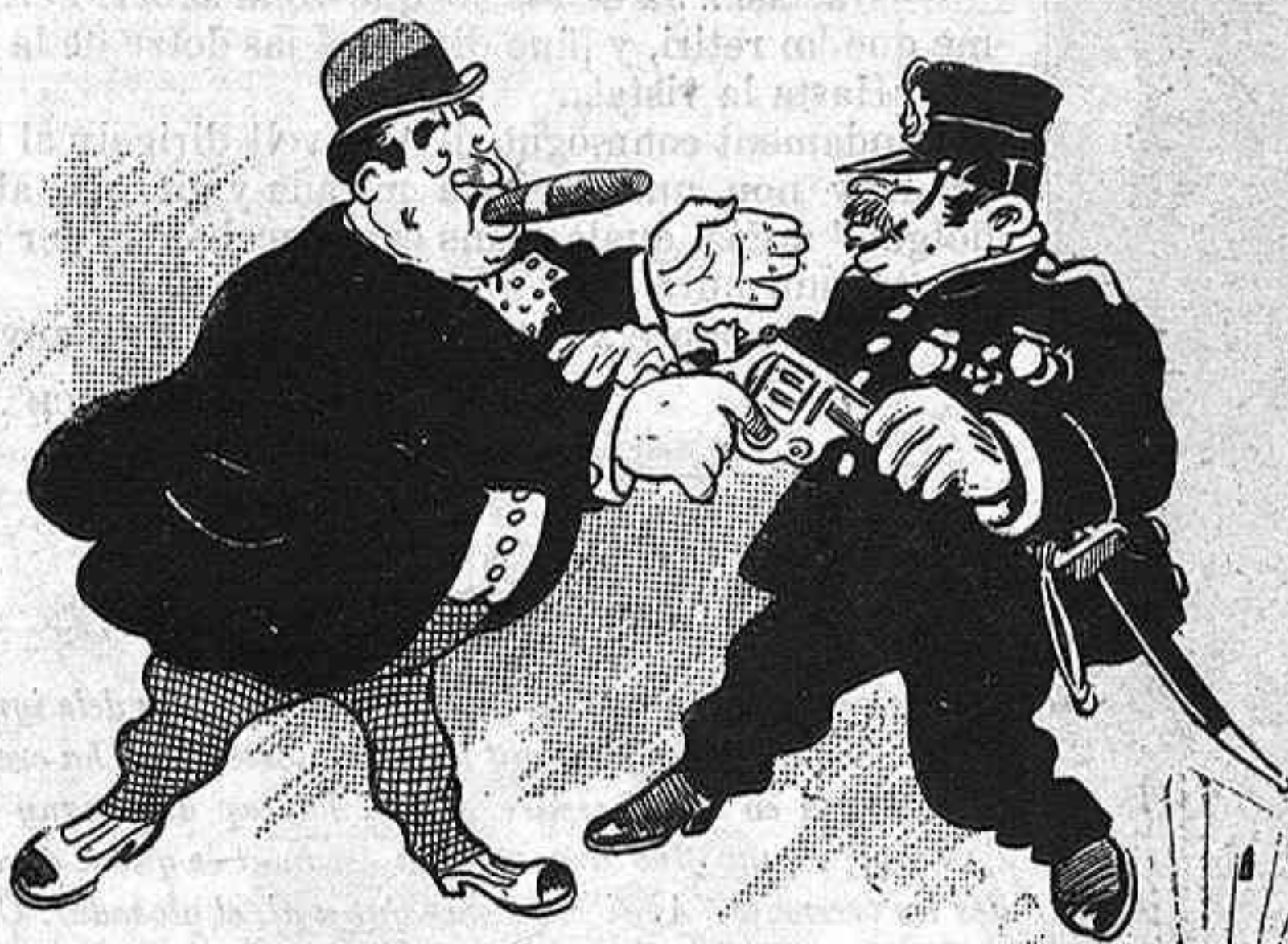
Es l' Any mil noucents set qui aquesta exclamació llensa, veyent apareixe al devant seu la tremolosa figura del petit Any mil noucents vuyt.

—¿Tú aquí?—torna á dir el vell, ab un tó que lo mateix pot ser de llástima que de sorpresa.—¿Qui t' fa pendre la cosa ab tanta fuga? ¿No sabs qu' en-

UN CONTRARI DE LA CERILLERA

6

EN BUSCA D' ARMAS PROHIBIDAS

—Y ese mueble, ¿para qué lo lleva usted, amigo?

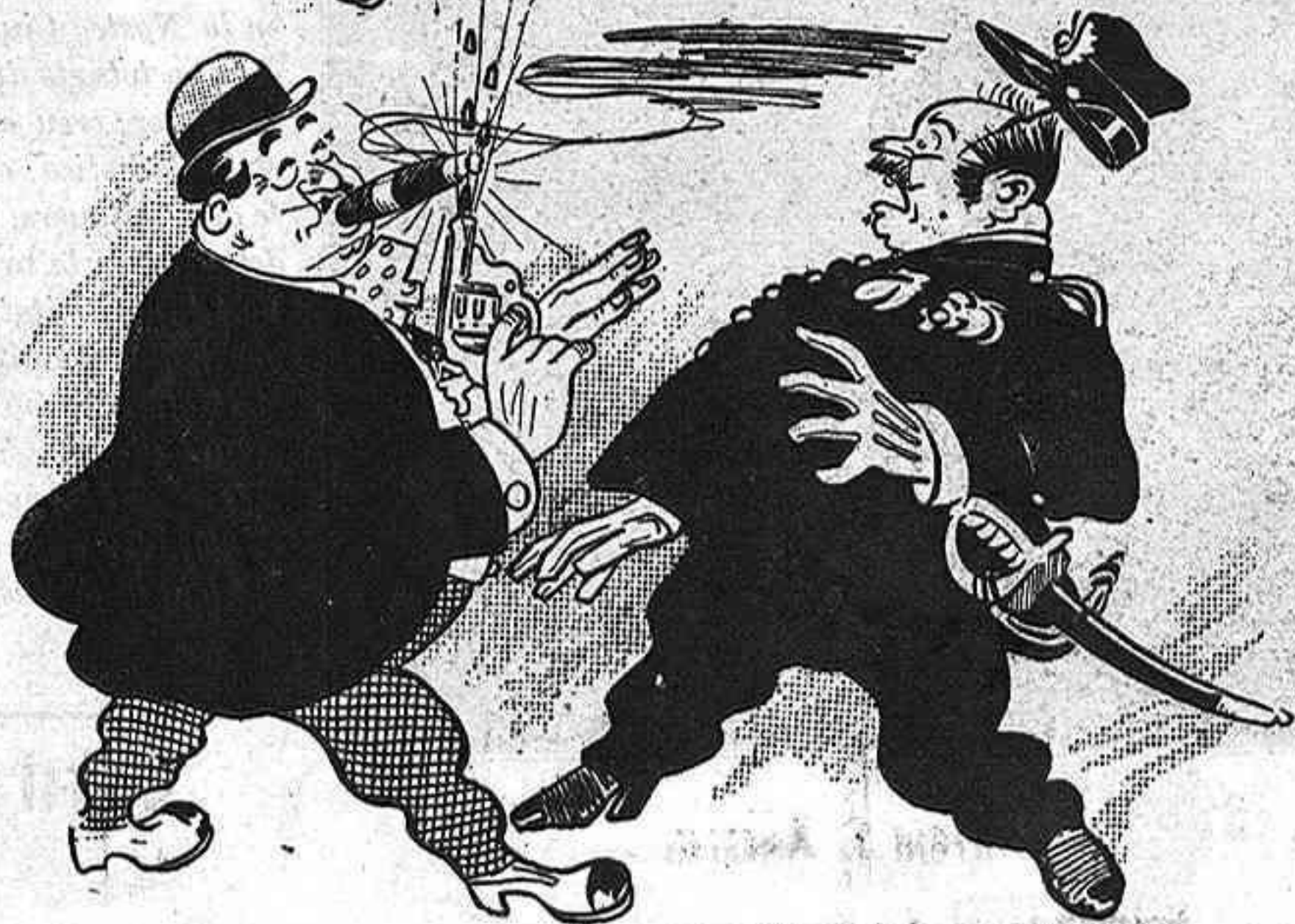
care 't faltan uns quants días pera entrar en funcions?...

L' Any nou redressa el seu capet ros y 's mira fit á fit al Any que s' acaba.

—Si que ho sé; y justament per aixó vinch: pera aprofitar els días que 'm faltan, enterantme ab temps de cóm está aixó y de quants kilos es la carga que l' inexorable Saturno 'm planta á sobre. Ningú ho sab que jo sigui aquí. Viatjant ab un nom fals, com un rey que no está per etiquetas, he vingut d' amagat, sense acompanyament ni equipatge.

—Ah! Si es aixís...

Y al pronunciar aquestas pa-

—Miri per qué: per encendre 'l cigarro.

raulas, l' Any vell, humanisat davant de la bona fé del seu successor, se disposa á escoltarlo.

—Digas...

—Com ja compendreu, vinch completament á las foscas. No sé res... Y al pensar que dimecres haig d' empunyar las riendas del món y regir els destinos d' aquesta humanitat heterogénea y desbaratada—parlo per informes de gent que la coneix,—tinch por y... us agrahiria ab tota l' ánima que 'm fessi la mercé d' ensinistrarme una mica sobre tan árdua y peliaguda materia.

—¿Qué voldrias saber?

—¿Cóm se fa pera governar als remats humans?

—Aixó va en temperaments y carnaduras. Un inglés—per exemple—t' dirá que 'ls homes se gobernan ab el criteri de la llibertat; un francés els voldrá governar ab el *chauvinisme*; un rus ab el látigo; un portugués ab la dictadura; un alemany ab la filosofia...

—Pero vos, vos qu' en dotze mesos d' exercici heu de tenirhi la má trencada, ¿qué hi diheu?

L' Any vell, que fins llavoras ha estat somrient, se posa serio.

—¿Jo?... Jo no dich res. Per lo que he vist, els homes, en general, son una colla de beneyts.

—¿Y las donas?

—Una colla de beneytas. Juguets uns y altres de las passions que incessantment els rosegan, de tot lo que passa 'n donan sempre la culpa al any. Ab tants milers, ab tants milions de sers humans que he conegut, encare no n' he trobat may cap que sapigués ferse la justicia d' atribuirse á n' ell mateix la responsabilitat de las sevas desgracias y dels seus fracassos. L' Any... el temps... la fatalitat... las circunstancias... Aquests, aquests venen á ser sempre els culpables... ¿Confessar que son ells?... ¡De cap manera!...

—Sent aixís, aconselleume; la táctica que 'm convé observar ¿quina es? ¿Qué haig de fer pera sortirme ayros del meu empenyo?

—Pren per norma de la teva conducta aquella fórmula francesa: *laissez faire, laissez passer*... y no vulguis saber res més.

—Pero... puntualiseum'ho una mica...

FIGURAS ARTÍSTICAS

ANTONI J. ANSELMI

Primer tenor del Teatro del Liceo.

¿Haig de fer que hi hagi ó que no hi hagi guerra entre tals ó quals nacions?

—Tant se val.

—¿Haig de dur ó no haig de dur la peste?

—Es indiferent.

—¿Dech donar cullitas dolentas ó bonas?

—Com te passi per la barretina...

—Permeteume que us ho digui: presidir aixís no es governar; es senzillament convertir-se en figura decorativa.

—¿Y donchs, qué 't pensavas? ¿Que 't podrías trassar un rumbo fixo y definitiu y regir el curs de la Humanitat d' una manera lógica y serena?

—Naturalment que sí.

—Déixaho corre, donchs. La mateixa gratitut te guardarà el món si 't portas bé que si 't portas malament.

—¿Es possible?

—Com si ho estessis tocant. Y encare 't diré un' altra cosa. Las calamitats, las desgracias, els assots del género humá son com las monedas: tenen cara y creu. Lo que á una part dels habitants de la terra els causa disgust á l' altra els ompla d' alegría. En temps d' epidemia, mentres las familias de las víctimas ploran, els metges, els apotecaris, els fabricants de baguls riuen.

—Sent aixís, lo més convenient pera mí es...

—Que t' ho tiris tot á l' esquena y deixis que cada hú fassi lo que li dongui la gana. Al fí y al cap, la paga has de rébre-la forsosament en moneda d' ingratitut.

—Gracias!... Ja sé tot lo que volía saber. Permet-me que 'm retiri, y ¡fins dimars á las dotze de la nit.

—¡Hasta la vista!...

Fondament conmogut, l' Any vell dirigeix al tendre Any nou una fugitiva mirada y girantse al rel·lotge d' arena, quals grans están acabantse per moments, murmura en veu baixa:

—¡Pobre, pobre xicotet!... ¡Es ben bé de planyel!...

A. MARCH

GLOSARI

El glosador avui celebra la seva festa: la festa dels ignoscents. El glosador n'ha sigut tant d'ignoscent que ha cregut en tot: fins en el no creure. No hi ha cap desengany que l'escami, i quan fins ara no s'ha escamat és que té arrelades les creencies. Avui creu, més que mai, el glosador. Creu en la Nostra Ciutat Futura; creu en la Guardia Urbana; creu en tots els diputats solidaris; creu en les Tres Classes de Vapor; creu en el Teatre Municipal; creu en el sufragi, en l'estadística; creu en el mamut de Terrassa, en la bona fe dels botiguers, en l'altruisme dels fabricants, en la religió del clero, en la bravura del... etz., en la serietat de les dones i en l'autenticitat de certs homes. Si això no és creure i ser devot, que vingui Sant Tomas i ho falli. Aquesta ignoscencia'l glosador no la voldria perdre mai. Ell més s'estima creure que anar-ho a veure, i com que de totes les coses que més amunt ha nomenat n'hi haurà algunes que faran figa, el glosador demana una cosa: morir un dia d'ignoscents, am tota la fe d'un creient i la mansuetut del que bada.

XARAU

VERITATS AMARGAS

NADAL!...

Part de dins d' una gran torre habitada per senyors

que manejan las pessetas
com els adroguers l' arrós,
s' está fent la gran matansa
de galls, pollastres, capóns,
que, un cop pelats, las criadas
van col·locant al rebost,
al costat de grans ampollas
dels més fins y cars licors...

Allí no hi faltan els dolsos,
ni las neulas, ni els turróns,
ni altrás mil lleminaduras
propias tan sóls d' aquest jorn...
¡Quín Nadal se 'ls hi presental...
¡Quánta abundancia per totl...

Part de fora d' eixa torre
y arrupida en un recó,
s' hi veu á una pobra dona
ab un nin, ros com el sol...
Tremolant de fret y gana,
han arribat á aquell lloch
esperansant una almoyna,
las sobras, un rosegó...
Pro aquella infelís ignora
que aquells riquíssims senyors,
com no saben qué es miseria,
ni han sofert may privacions,
tot el menjar que 'ls hi sobra
més se l' estiman pel gos
y, al pobre, que *Deu l' ampari*
ó que un llamp el fassi pols.

Per 'xó quan mos ulls contemplan
las miserias d' aquest món
hont hi han sers que d' altruistas,
poguent, no 'n tenen ni un brot,
penso ab aquell vell adagi
tan repetit per tothom:
Ans que pobre, val més ésser
gos de casa de senyors.

MANEL NOEL

RECULLIDA
D' ARMAS

LLIBRES

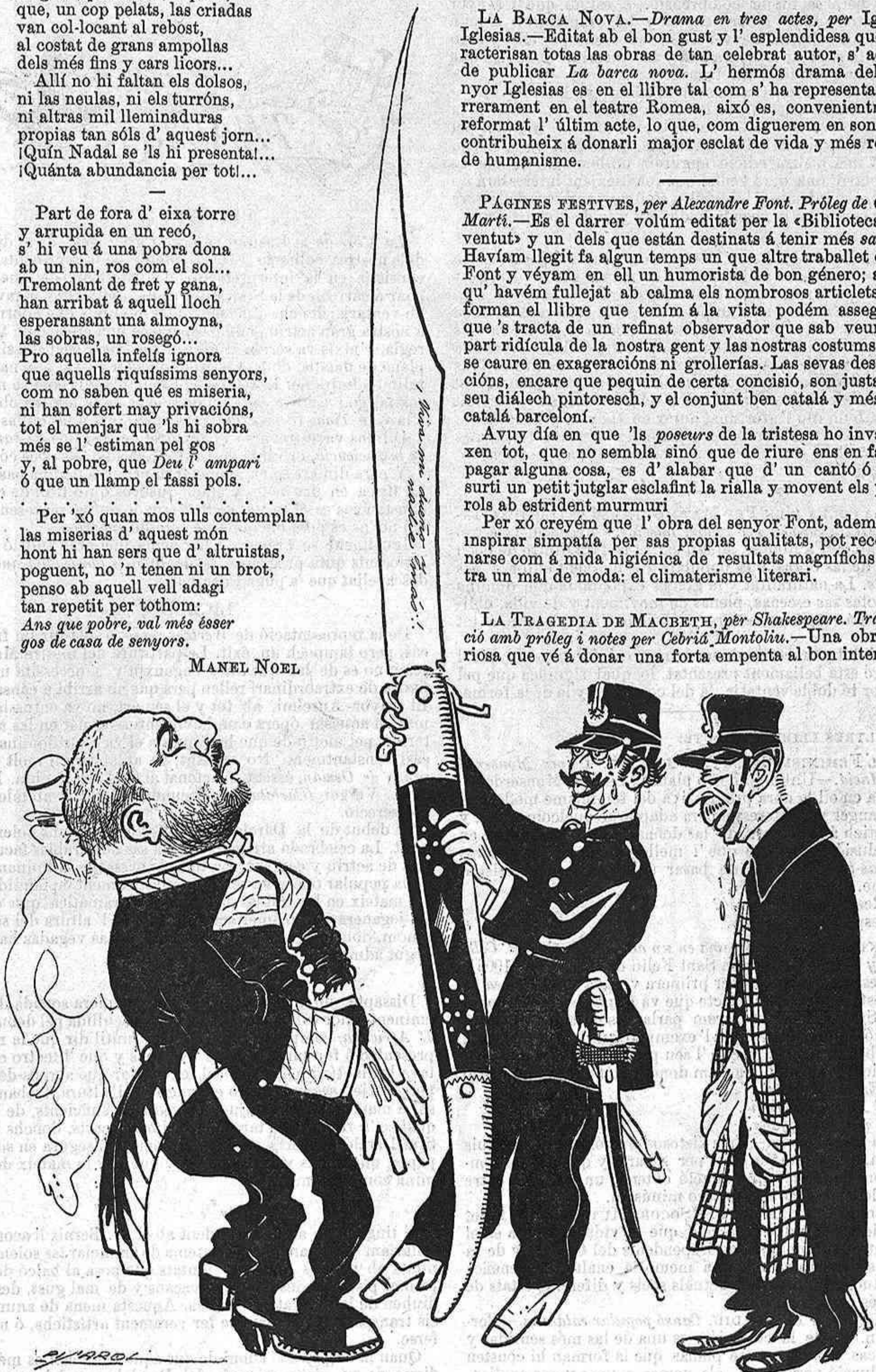
LA BARCA NOVA.—*Drama en tres actes, per Ignasi Iglesias.*—Editat ab el bon gust y l' esplendidesa que caracterisan totas las obras de tan celebrat autor, s' acaba de publicar *La barca nova*. L' hermós drama del senyor Iglesias es en el llibre tal com s' ha representat darrerament en el teatre Romea, aixó es, convenientment reformat l' últim acte, lo que, com diguerem en son día, contribuheix á donarli major esclat de vida y més relleu de humanisme.

PÁGINES FESTIVES, per *Alexandre Font. Pròleg de Oriol Martí.*—Es el darrer volúm editat per la «Biblioteca Jovenut» y un dels que están destinats á tenir més *salida*. Havíam llegit fa algun temps un que altre treball de 'n Font y véyam en ell un humorista de bon género; avuy qu' havém fullejat ab calma els nombrosos articlets que forman el llibre que tením á la vista podém assegurar que 's tracta de un refinat observador que sab veure la part ridícula de la nostra gent y las nostras costums sense caure en exageracions ni grollerías. Las sevas descripcions, encare que pequin de certa concisió, son justas; el seu diálech pintoresch, y el conjunt ben catalá y més que catalá barceloní.

Avuy día en que 'ls *poseurs* de la tristesa ho invadeixen tot, que no sembla sinó que de riure ens en fassin pagar alguna cosa, es d' alabar que d' un cantó ó altre surti un petit jutglar esclafint la rialla y movent els picarols ab estrident murmuri

Per xó creyém que l' obra del senyor Font, además d' inspirar simpatía per sas propias qualitats, pot recomanarse com á mida higiénica de resultats magnífichs contra un mal de moda: el climaterisme literari.

LA TRAGEDIA DE MACBETH, per *Shakespeare. Tradució amb próleg i notes per Cebrià Montoliu.*—Una obra seriosa que vé á donar una forta empenta al bon intent de

—Senyor Gobernador; de la cosecha del día.
—¡Córcholis!... ¡Y la llevaba un solo hombre?

integrar al catalá els dramas shakespeareans. Trenta nou planas de un entenimentat prólech ens donan clara idea de lo que 'l entussiasta traductor s' ha proposat al oferirnos una versió fidel acompanyada de una infinitat de notes pera sa major comprensió. L' estudi que 'l senyor Montoliu fa de l' obra capdal y del dramaturch dona á entendre el grau de veneració que sent per ells, y aixó sols fa suposar la honradesa y la sinceritat literarias que haurán presidit el seu treball.

El llibre está cuidadosament editat per *L'Avenc*.

Formant part de la *Biblioteca Popular* que publica la mateixa casa s' ha donat á llum el *Macbeth* traduït pel Sr. Montoliu en edició reduïda, sense prólech ni notes.

A una y altra edició augurém un bon éxit, donchs se tracta d' una obra genial que forsosament interessará no sols als iniciats y bibliófilis, sinó á tota mena de lectors que estimin á la vegada lo de fóra y lo de dintre casa.

EL PAÍS DEL PLER. *Poemet en cinch cants*, per *Joaquim Ruyra*.—Acaba de publicarse la segona edició d' aquest petit poema en cinch cants, ple d' ingenuitat y de tendresa. En Ruyra es un poeta de valúa, que posa vida en els seus versos ab sóls vestirlos de poesia popular. Es dels pochos que, inspirantse en el clacisisme de bona mena, ha comprés que lo que més perdura en las manifestacions de bellesa escrita, es el sentiment del poble, quan aquest es sincerament expressat. Y d' expressarlo ab sinceritat ne sab un niu l' afortunat autor de *Marines y Boscatges*.

El tomo, que en la present edició resulta forsa més económic, está pulcrament editat per la *Il·lustració Catalana*.

LA COLLA D'EN PEP MATA Ó «ELS MÁRTIRS DE L' INQUISICIÓ. *Sainet*, per *Ignasi Iglesias*.—Recentment estrenat ab éxit á Romea, aquest sainet se fará dintre de poch una de las obras més populars del eminent autor d' *Els Vells*. La naturalitat y la gracia expontánia que domina en totas sas escenas, plenas de moviment y de vida, obligarán á empreses, actors y aficionats á explotarla á tot arreu.

Ab tot y tractarse de un sainet, cal fer constar que 'l llibre está bellament presentat, lo qual significa que pel lector té doble ventatja, la del contingut y la de la forma.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

EL FEMINISME A CATALUNYA, per *Dolors Monserdá de Maciá*.—Un follet de 15 planas. La Sra. Monserdá estudia en ell la obra progressiva del feminisme modern al extranger y s' interessa pera adaptarne quelcom d' útil y práctic a la cultura de las donas de casa, trayentne en conclusió la idea de que 'l mellorament de las nostras *mitjas-taronjas* s' ha de basar únicament en el cristianisme.

¿Respectemli l' opinió?

Respectemli.

ENTRE BOIRES. *Drama en un acte*, original de *P. Colomer y Fors*.—Estrenat á Sant Feliu de Guixols en 1905 y representat fa poch per primera vegada en el Romea de aquesta ciutat. Del efecte que va fernes la sentida obra del Sr. Colomer ne varem parlar á son temps en altra secció. Cal confessar que l' exemplar que tenim á la vista está ben presentat y que 'l seu preu no pot ser més económic, y ab aixó haurém donat una boirosa impressió del *Entre boires*.

El Xuti del Tenorio.

El meu parayguas.

Un plat d' arrop.—Tres xistosos monólechs de 'n Lluís Millá, que s' han publicat per separat y que per sas condicions de fácil representació obtenen un éxit gros entre 'ls aficionats á aquest género minúscul.

SECCIÓ PERMANENTA DE SOCORS MÚTUOS.—Un follet publicat per aquesta secció que té vida próspera en el «Centre Autonomista de Dependents del Comers y de la Industria.» Consta de una memoria enaltint la benéfica institució, la llista dels actuals socis y diferents estats de interés per la classe.

LA PLOMA DE PERDIU. *Cansó popular catalana.*—Porta el n.º 72 de la colecció y es una de las més sentidas y poéticas. En las quatre planas que la forman hi consten la reducció pera piano, els versos, y unas notes explicativas.

A LOS SOCIOS DEL CENTRO CASTELLANO—Es un fo-

llet en el que ab documents y datos *fehacientes* un tal F. Hernández y Alejandro, abogat, explica certas margingalas que deixan com un drap brut á alguns mangonejadors del expressat centre.

SEPT-SCIENCIES

PRINCIPAL

La Mare de 'n Rusiñol va portar gran gentada al degá dels nostres colisseus. Tot l' interés de la representació consistía en la interpretació de la protagonista, que va anar á cárrech de la Sra. Morera. Els optimistas jugavan ab ventatja, donchs qui conegui las qualitats que adornan á nostra gran actriu podían esperarne una creació en tota regla, y aixís va ser: la Morera fa una *mare* acabadíssima plena de detalls, donant al tipo un color just y una naturalitat admirable. El seu treball fou aplaudit com se mereixía, y al acabar cada un dels actes de la famosa obra, ella y en *Triago* foren cridats insistentment á las taulas.

Dilluns va estrenarse el quadret de costums *El banch de la paciencia*, original de D. J. M. Nadal. Es poca cosa.

Y pera dimars se va anunciar la primera de una pastoral lírica en dos actes y cinch quadros quín títol de circumstancias es *El portal de Betlèm* y de quína representació no 'ns es possible donarne compte encare.

Igualment se prepara pera demá una gran funció de Ignocents quín programa es de lo més *abracadabrant* y descabellat que 's puga imaginar.

LICEO

De la representació de *Werther* no se 'n pot dir un fracas, pero tampoch un éxit. La partitura del mestre Masenet no es de las que més enganxin y 's necessita una figura de extraordinari relleu pera que no arribi á cansar. El senyor Anselmi, ab tot y el seu art, no va entusiasmarse en aquesta ópera com havia entusiasmarse en las anteriors pel motiu de que la orquesta el va estar dominant casi constantment. No obstant, va aplaudirseli molt la *cansó de Ossian*, essent ovacionat al final de l' obra. La Srta. Verger (*Carlota*) va secundar al tenor ab talent y discreció.

El debut de la Darclée ab *La Tosca* va ser una solemnitat. La celebrada artista conserva sas admirables facultats de actriu y cantant. En tots els passatjes culminants de la popular ópera va ser entusiasmàticament aplaudida. Lo mateix en las frases de intensitat dramática que en las joganeras del primer acte, va estar á l' altura del seu renom, donant al tipo un relleu com pocas vegadas hagi pogut admirarse.

***

Dissapte, un nou aconteixement: primera sortida del eminent tenor catalá Sr. Viñas. Obra escullida pel debut: *L' Africana*; companya: la Darclée. Inútil dir que la representació fou un seguit de ovacions y que 'l teatro estava brillantíssim. Ab tot, cal fer constar que alguns dels personatjes secundaris no estigueren á l' altura, trobantshi á mancar en el conjunt els ensaigs suficients, de lo qual se 'n ressentiren també las primeras parts, donchs la Sra. Darclée mateixa estava visiblement insegura en son paper, que tantas vegadas ha fet y que per lo mateix domina completament.

***

Si tinguessim algun ascendent ab el Sr. Bernis li aconsellaríam que abandonés el sistema de anunciar las solemnitats ab aquells lletrerets pintats que posa al balcó del primer pis. Ademés de ser xavacans y de mal gust, desdiuhen de la serietat de la casa. Aquesta mena de anuncis transparents ó s' han de fer verament artístichs, ó no ferse.

Quan la empresa s' adoni de que aquell adefessi es més digne de un cinematógrafo del Paralelo que del nostre primer teatro, no dubtém que sabrá subsanar el *lapsus* tornant al sistema antich dels *lletreros lumínichs* ó donant

DE LA RIFA DEL AMOR

Mariano Foix

Una aproximació.

als cartells un caràcter més artístich, més serio y més elegant.

ROMEA

Divendres passat tingué lloch la estrena del drama en tres actes *Tristos amors*, de 'n Giaccosa, traduït per don Narcís Oller.

No 'ns entretindrem en analitzar la hermosa obra del eminent dramaturch italià, mestre entre 'ls mestres en l'art d'escriure comedias a la moderna. Quan la Marianni y en Paladini van representarla per primer cop a Barcelona varem tenir ocasió de elogiarla, y guardém encare la dolzor de tanta exquisida emoció en lo que 's refereix a l'obra y a la interpretació.

Devém sols fer constar avuy que 'l Sr. Oller n' ha fet una adaptació ben catalana, conservant la sobrietat del diàlech ab una justesa admirable y transparentant tot el procés psicològich del drama ab la mateixa intensitat del original.

La senyoreta Xirgu, que tingué ratos inspiradíssims de naturalitat, y 'ls Srs. Galcerán, Santolaria y Goula van donar al conjunt tota la virtualitat de que son capassos els nostres cómichs, a quins hem d'aplaudir, a pesar de tots els seus defectes, la bona voluntat que po-

san en las obras modernas que fins ara 'ls havían semblat impossibles y exòticas.

***

Pera demà hi ha anunciada una espatarrant funció de Ignocents; tres estrenas sensacionals que aportarán segurament una munió de pacífichs morenos disposats a que 'l fassin trencar de riure. Constituïxen el programa un sainet del festiu escriptor Salvador Bonavía que porta per títol *Home casat, burro espallat*, y dugas obras de D. Pau Parellada (Melitón González), que s'apellidan *Il tenore Franchesco* y *Quinze passos y a pistola*; tot aixó amenisat ab un intermedí cómic dedicat al *jiu-jitsu*, que n' hi haurá per llogarhi cadiras.

Celebrarém que riguin de gust, encare que ja ho sabém per endevant qui es que farà més bona rialla; ja ho diu el ditxo *rirá bien qui rirá le dernier*.

TÍVOLI

Simultaniament ab el Nou, s'ha estrenat una sarsueta satírica, *Los falsos dioses*, que no han resultat falsos pero sí *sevillanos*. Els autors Srs. Larra y Torregrossa no van trencarse gayre el cap ab l'engiponament del seu *parto* dramátich.

La execució, ja es cosa vella, va anar molt millor en el Nou. Y lo mateix el decorat y el vestuari.

CENTRE NACIONALISTA REPUBLICA (DE GRACIA)

Darrerament s'ha estrenat en el teatro d'aquesta important societat un drama titulat *El dol*, firmat per J. Elbell, pseudonim que sabém positivament amaga el nom de un conegut literat.

L'efecte que 'ns produí l'obra va ser més que excelent. L'exposició del drama es clara y en el transcurs de l'acció hi ha interessantíssims detalls que donan un gran relleu a la psicologia dels personatges, ben remarcats, sense complexitat de cap mena, fins en els tipos que menos intervenen y que 's descriuen ab sobrias y fermes pinzelladas. En sa primera part potser pequi d'esllanguida l'obra, degut a que 'l drama, la veritable acció dramática no esclata fins al final, pero no es menos cert que 'l drama interior, el procés anímich del protagonista s dibuixa ja acertadament desde las primeras escenas, interessant ab un perfecte *crescendo* gradual.

Algú afirmava que l'obra conté alguns efectismes que faria bé en suprimir l'autor. Nosaltres sincerament diém que no 'ls hi havém sapigut veure: lo que sí hi havém vist es una valentia y una sinceritat no gayre comunas en nostres autors, dignament acompañadas de un diàlech forsa literari y vigorós.

Els actors van interpretar els respectius papers ab bona voluntat y ab coneixement dels tipos que representavan.

Esperém poguer aplaudir ben aviat l'obra del senyor Elbell en un teatro de més capacitat.

L. L. L.

AGUINALDOS AL TANT PER CENT

—Y donchs, ¿cóm t' ha anat la propina? Ja sé que 't gratifican segons el balans.

—Efectivament; y com que aquest any el balans... (ja 'm pots entendre,) he sigut jo 'l qui he hagut de donar quatre duros al amo.

Tot llegint la teva carta

En ta carta 'm díus qu' he dit que per lletja t' he deixat...

LA LLUFA

—¿Que 's figuran que no ho veig
lo que aquest nyébit intenta?
¡Uy, que l' he filat de lluny!...
No 'n tinch res jo d' ignocenta.

molt bé; jo no he dit tal cosa,
pro está ben endavinat.

Y donant per cert, si es cert,
tal com escrius que t' han dit,
d'ús que sabent com ja sabs
qu' ets lletja... no 't don neguit.

Ab aixó jo no vull creure
que 't creguis ser lletja tú,
puig á ser cert, no m' haurías
escrit ni un sol mot, segú.

Y aixó que 'm d'ús: «¿Lletja soch?..
¡dreta y igual sigui!... ¡trapella!...»

¿Trapella 'm d'ús?... ¡dreta no ets...
ja ho sabs que sé qu' ets garrella!

Com també el dirme que avans
(y fins sembla rahó 't sobra),
guapa 't trobava y 't trobo ara
molt més lletja que una sogra.

Y ara al dirme aixó, jo 't dich,
ja que 't vols treure las moscas,
si acás t' he trobat may guapa
t' hi hauré trobat... á las foscas.

Igualment al dirme que jo
sempre á tú 't deya ab anhel:
«Entremitj de las estrellas
voldría veuret, al cel.»

¿Y no compréns d' aixó tú
lo que clá 't volía d'?

¡Que á n' el cel veuret voldría
per tenirte lluny de mí!

J. MORET DE GRACIA

ESQUELLOTS

Dimars, á las dotze en punt de la nit y fassi el temps
que fassi, cessará en las funcions que durant quatre tri-
mestres ha vingut desempenyant el per molts conceptes
vituperable any 1907.

Al recordar, en rápida ullada, els principals fets de la
seva gestió entre nosaltres, trobém tantas picardías en la
seva fulla de serveys, tanta dolentería en la seva conduc-
ta, que 'ns proposém véurel marxar sense sentiment y

assistir á l' aparició del any nou ab no dissimulada ale-
gría.

Possible es—y no fora aquest el primer cas—que 'l fill
resulti pitjor que 'l pare; pero entre tant, ¿per qué ab sis-
temátich pessimisme hem de tancar el cor á la esperansa,
el més barato dels bálsams morals y, com á color, el me-
nos perjudicial á la vista?

Escombra nova, escombra bé. Pensantho aixís, vol-
guém confiar y esperém que 'l vinent any fará també
com las escombras; que de dir mal d' ell, si las circuns-
tancias aixís ho exigeixen, prou que 'ns vagará durant
els dotze mesos que dimecres van á inaugurar-se.

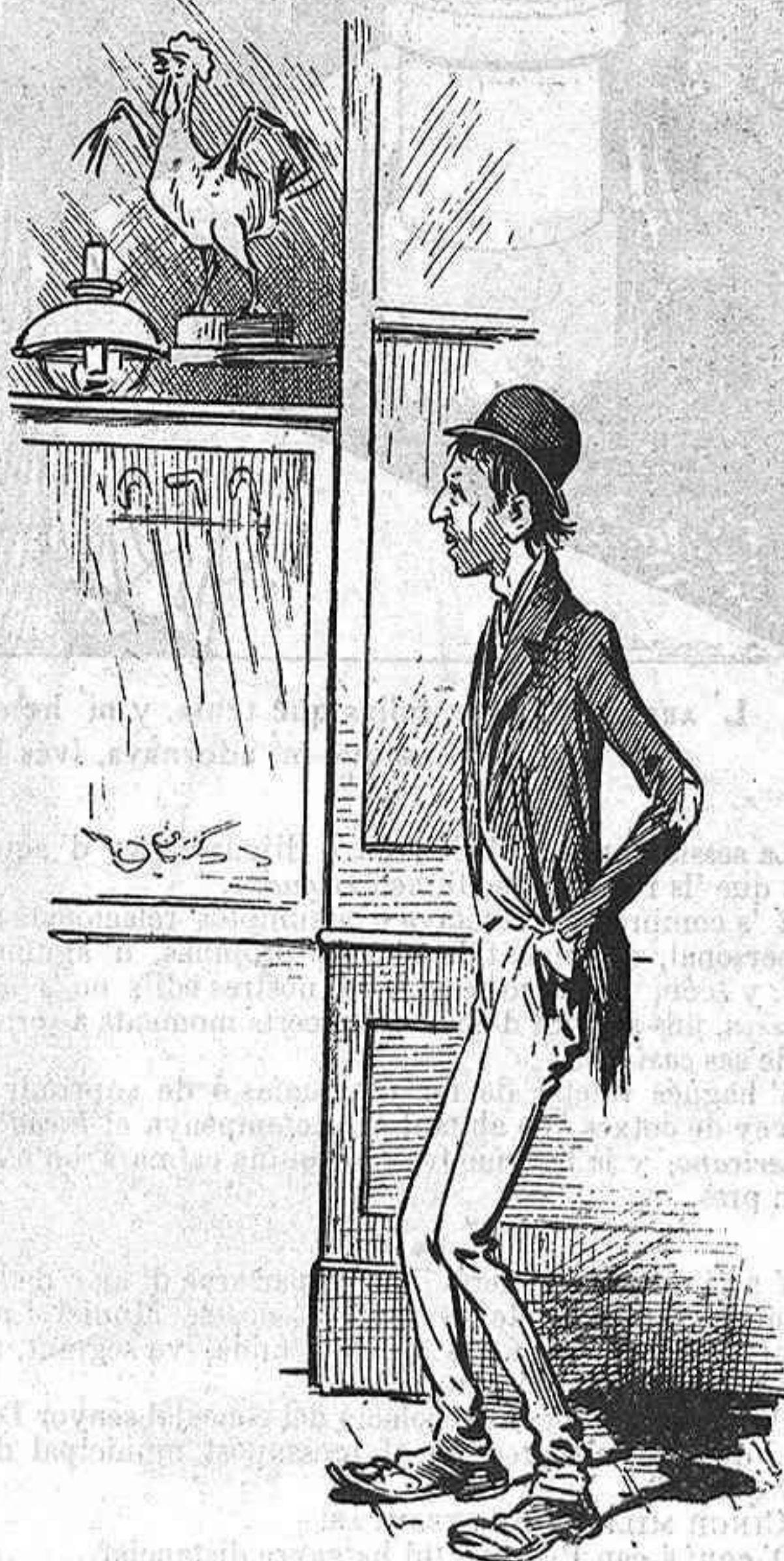
Sigui com sigui, consti que ab aquest número doném
per mort al 1907 y que ab verdadera satisfacció, filla del
carinyo que per ells sent,

La Esquella de la Torratxa

desitja als seus lectors

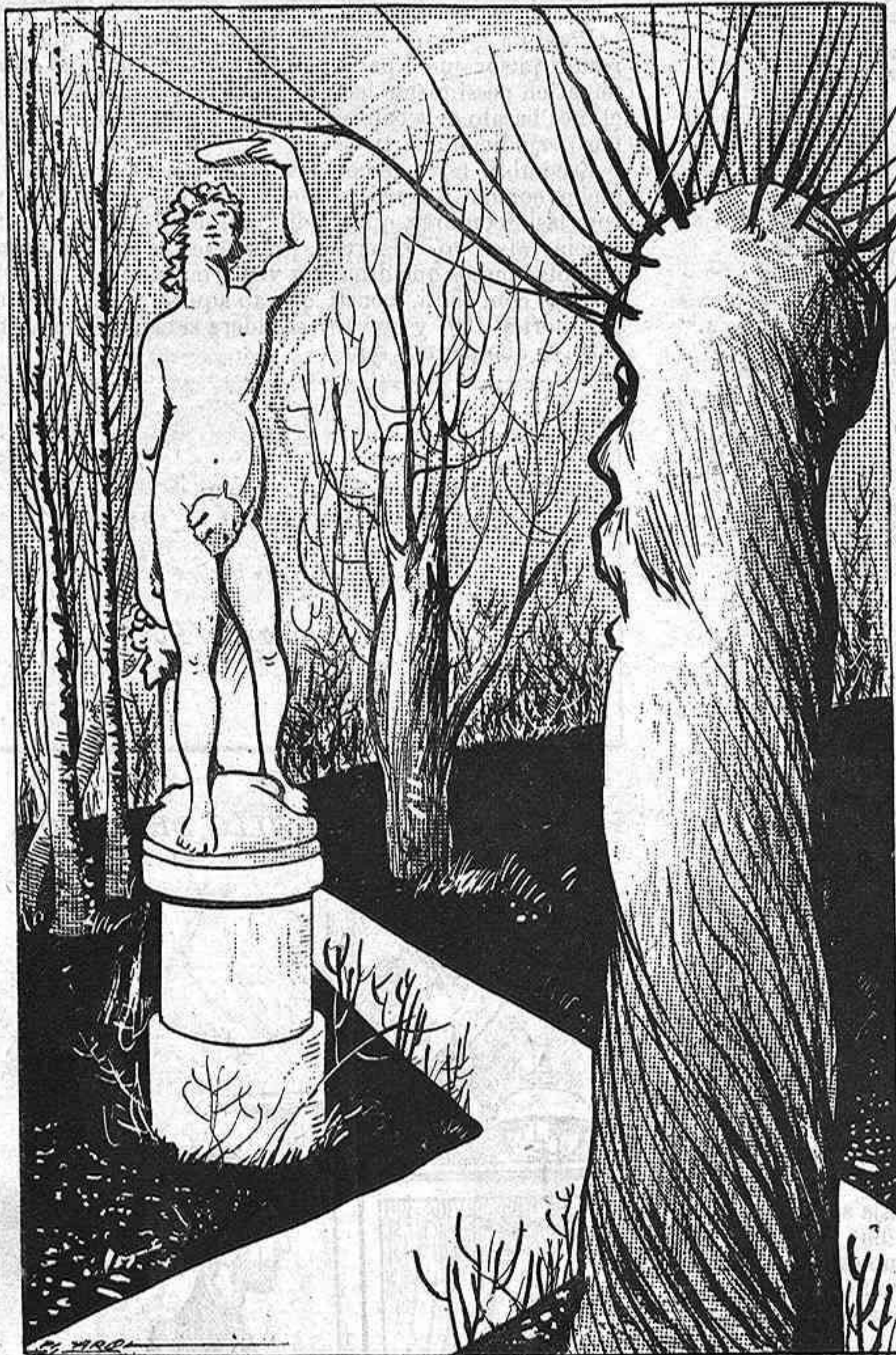
un fells any 1908

DAVANT DE EL GALLO DE MORÓN

—¡Anda, salerol... ¡Plomat y tot!... ¡Quin cap d'
any faría, jo que no he pogut fé 'l Nadall!

DE QUAN ELS ARBRES PARLAVAN

L' ARBRE:—Tantas fullas que tenia, y m' he quedat sense cap.
L' última que m' adornava, Ivés hont ha anat á parar!

La sessió municipal de l' altre dijous va ser d' aquelles que 'ls regidors ne diuen *mogudas*.

Y s' comprén. Se tractava d' assumptos relacionats ab el personal, d' augment de sou, de propinas, d' aguinados, y ¿cóm volen vostés que 'ls nostres edils no s' *moguessin*, fins al punt d' arribar en certs moments á sortir-se de sas *casillas*?

S' hagués tractat de fer economies ó de suprimir el servey de cotxes que ab tant zel desempenya el *Picadero Americano*, y ja haurían vist ab quina calma s' ho haurían prés.

Y á fé que potser sería hora de parlarne d' aixó de las economies, donchs, de continuar el nostre Municipi pel camí que, en quant á gastar sense mida, va seguint, no sé pas hont anirém á parar.

¿Volen saber, segons revelació del concejal senyor Durán, quín déficit presenta el pressupost municipal del any que vé?

¡CINCH MILIÓNS DE PESSETAS!

D' aquí á can Pístraus ¿hi ha gayre distancia?

¡Hola, hola!

Una colla d' intellectuals de Madrit varen dedicar un

banquet al escriptor Benavente, aquell *senyor* al qui una senyora va dir en un siti públich que *de mujer á mujer no va nada*.

Y mirin, á pesar d' aixó,—á pesar de lo *de mujer á mujer*—si l' obsequiat tindrà simpatías, que sembla que á festa va assistirhi lo bó y millor de Madrit, contants'hi entre 'ls concurrents una pila de grans personatges y fins alguns ministres de la corona.

Lo que m' agradaría saber es una cosa.

Mentres transcurría el banquet, ¿qué pensavan aquests senyors, al mirarse á n' en Benavente?

¿*Todos somos unos?*

¿O *¡Cómo está la sociedad!*?

A las taulas del Romea, el dimars van fer *Las garsas*, obra que pega de ferm contra las rifas que 'ns baldan. Dimars mateix, á Romea, als espectadors rifavan un bitllet dels de cap d' any... Y la gent va omplir la sala. ¡Decididament, el teatro educa molt á las masses!

¡Y *dó!*.. Cal que la noticia s' esbombi.

Uns quants mallorquins de Palma han tingut una idea.

La de colocar ab tota solemnitat una lápida en la casa ahont va neixre 'l senyor Maura.

¡Molt bé!... Desde ara 'ls envió la meva entussiasta adhesió.

Pero ab una condició.

Que la lápida ha de ser negra. Com las intencions del *lapidat*.

Aquest any hi havia al Parch moltes donas y molt guapas. Tot sensualisme; tot cós de femella á tret de mascle.

Per xó es que deya un:—Dirán que ha estat la festa *animada*, y la carn per tot arreu abundava més que l' ànima!

Ja hi torném á ser.

Dilluns á la tarde, quan á Barcelona no s' parlava d' altra cosa que dels tres premis grossos de

la rifa de Madrit cayguts en la nostra ciutat, el rumor de que havían esclatat dos aparatos infernals vingué á pagar en sech l' alegría que per tot arreu reynava.

La odiosa nova era desgraciadament exacta. De las dugas bombas, la primera, trobada al carrer de la Boquería, havia estallat al quartelilo de Sant Felip Neri, ahont si-gué portada per un guardia; la segona reventá al carrer del Hospital, dintre de la entrada de la casa número 63. Tant de l' una com de l' altra 'n resultaren varis ferits.

No pintaréu la impressió que la noticia dels dos atentats ha produhit á Barcelona. El crit de indignació y protesta es general.

¿Va tal volta á reproduhirse aquell período de terror, qual dolorós recort semblava, lentament, anar esborrantse?

A las autoritats toca evitarho.

En una vetllada celebrada en un centre clerical de Gracia, un orador va fer un discurs sobre *La verdad en literatura*.

¿Sería tal volta un *pendant de La verdad en marcha*?

L' altre día, en la sessió del Ajuntament, el regidor

senyor Valentí Camp va declarar-se ignorant... *frente a la prosa burocrática.*

¡Quinas ganas de fer el modest!

Ja s'hi podria declarar també *frente a* moltes altres coses, home!...

Aixó del cultiu [del tabaco a Catalunya sembla que aviat serà un fet. L'altre dia els diputats, en el Congrés, no tenien prou boca per alabar uns pursos perfectament elaborats pel Sr. Claramunt ab fullas cultivadas en el poble de Cubellas.

Els primers cigarros, donchs ja están fabricats; els diputats se 'ls han passat de má en má, y es probable que se 'ls fumin.

Y si se 'ls fuman ¿qué hi guanyarém?... Ens deixarán cultivar el tabaco?

No; ens deixarán escupir.

Se decomisava a Gracia un clandestí carnicer.
—¿Qué hay de pago? el burot deya.
—Res; respón el del farcell.
—¿Cómo?... Si esto son despojos de una res...
—Ja li dich: res!

Sempre se 'n saben de novas.

Ara s'ha averiguat que 'ls empleats de las tenencias d' arcaldía no més treballan els dematins.

¿A qué diastres deurá ser degut aixó?

¿Será que las tardes els *interfectes* las necessitan per si s'ha d'anar a la Casa Gran a aplaudir els discursos que en las sessions públicas fan els concejals protectors seus?

Si es aixís, me sembla que fent festa en las tardes dels dimars ja n'hi hauria prou.

O las dels dimars y 'ls dijous, si 's volia prevenir el cas de segona convocatoria.

***

En mitj de tot, aixó encare no es res.

Segons explica *La Veu*, en un altra oficina pública de Barcelona, que no vull anomenar pera no posar més en ridícul de lo que ja ho está a la Junta de Reformas Sociales, hi havia uns empleats que al dematí feyan festa... y a la tar-

de no anavan a treballar. Un dia el seu quefe va demanar a la superioritat la destitució de tan laboriosos dependents, y ¿saben lo que va dir, oposantse a la demanda, un individuo de la Junta, lerrouxista, per més senyas?

Que despedir a semblants empleats [era *atropellar al obrero!*

¿Han sentit may *abzurdo* com aquést?

S'assegura que un enginyer danés, resident a Berlin, ha descubert el teléfono *sense fils*, anyadintse que'l Govern alemany li ha comprat l'invent.

¡Valenta novetat!...

¡No 'n fa poch de temps que a Espanya—per lo menos, certs días—el tenim el teléfono *sense fils!*

Parlo dels días en que 'ls lladres ne roban uns quants kilómetros.

Ja hi torném a ser.

S'ha descubert a Barcelona una falsificació de sellos de mitja pesseta.

Eran *móviles* y, afortunadament, segons assegura el fulano que com autor del delictes ha sigut detingut, fins ara sóls n'havia pogut vendre un centenar.

A la qüenta, a pesar de ser *móviles*, la *movilisació* tot just comensava.

Tanta gent va aná al Liceu dissapte, que pera pendre una entrada de quint pis ó un puesto de preferencia hi hagué rahóns y fins bufas, y exclamava un que ho va veure:
—No es extrany, haventhi en *Viñas*, que 's reparteixin *galetas*.

De demá en vuyt s'efectuará al Tivoli el repartiment de juguets als fills dels empleats de la Companyia Anónima de Tranvías, lleminadura ab que anualment enlepoleix als seus súbdits el Sr. Foronda.

Ja estém sentint a una de las pobres criaturetas demanar a una senyoreta de la comissió:

—Jo vuy un tranvía com els del papa!

JIU-JITSU POPULAR

—¿Pero qué fa aquí parat? ¿No veu cóm se desgracian?

—Señora, ya veo que en ese choc no hi toca V. pilota. Hasta que uno de ellos pique a tierra, no se les puede descompartir.

A lo qual la senyoreta, si té bon criteri, no podrà menos que respondre:

—Santa Ignocencia!

Havém tingut el gust d'estrényer la má á nostre antich colaborador, el celebrat pintor catalá D. Mateu Balasch, qui després de haver fet una llarga *tournee* per Cuba y Estats Units, se troba entre nosaltres.

Terminat un important treball que se li ha encarregat, nostre bon amich pensa entornarse'n al *altre món* ahont la gloria y el benestar li somriuhén més afalagadorament.

Benvingut sía l'aucell de pas, y li desitjém delit pera la volada que novament va á emprendre.

En el salonet-vestíbul del Centre Nacionalista Republicá, el nostre estimat amich y colaborador artístich D. Llorens Brunet hi ha instalat una nutrida colecció de caricatures que crida l'atenció de tothom.

La popularitat adquirida per l'intencionat caricaturista 'ns estalvia tota mena d'alabansas; y s'hi remarca sa personalitat d'un modo extraordinari per la valentia del dibuix y la vena satírica dels assumptos que tracta ab preferencia.

Poca gent hi haurá que no hagi trobat simpática la original idea dels nostres artistes al celebrar la exposició de auto-retrats que acaba de inaugurarse al Palau de Belles Arts. Y ab tot, alguns dels mateixos artistes no han respost á la crida com era d'esperar; ens referím á certs puntals de la colla dels mestres que, donant per excusa una inmodesta modestia, s'han declarat en rebeldia.

Al visitar el bon públich
l'actual exposició
veurá que alguna miloca
no hi té representació.
¿A qué 's deu, donchs, que la idea
hagi tingut dissidents?...
¿Es que fan molt mala fila?
¿Es que 's veuhen impotents?

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L'ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA I.—*A-for-tu-na-da-ment.*
- 2.ª ID. II.—*Mer-ce-ne-ta.*
- 3.ª ANAGRAMA.—*Pare—Rapé.*
- 4.ª ACENTÍGRAFO.—*Ditxos.—Ditxós.*
- 5.ª MUDANSA.—*Mola.—Mula.*
- 6.ª TERS DE SÍLABAS.—*Ratolí—Torero—Lirona.*
- 7.ª ENDAVINALLA.—*La Clau.*
- 8.ª SINONIMIA.—*Dit.*
- 9.ª SOBRE DE CARTA.—*Casa con dos puertas, mala es de guardar. Calderón de la Barca.*
10. CONVERSA.—*Capó. Polla.*
11. QUADRET.—*Capa. Amer. Pera. Arám.*

TRENCA-CAPS

XARADAS

I

Habiendo solicitado
que les mande un treballat
para celebrar el día
de los santos ignoscents,
aunque yo no entiendo jota
en xaradas y demás
y es la *primera* vegada
que escribo en lenguaje aquest,
no extrañen si algun buñuelo
hago cada *dos* per *tres*.
Pero mas que un trabajito
inocente, creo que
le hará mas pieza otra cosa,
y por esto por correu
le remite *cuatro* números

que cada *uno* val per *tres*.
Son de la secreta...ría
y de ellos pueden hacer
el uso que les convenga
ó que les venga mas bien,
pues son capaces de *todo*,
fins hasta... de no hacer res.

Dispensadme la gramática;
mas, crech que así quedo bien
con los unos y los otros,
aunque según dijo aquél
todos somos unos. Nada
salud y que vaya bien.

O. SORIO

II

La *primera* el Rey perdona,
la *segona* catxamona,
la *tercera* no díu ré,
y el *total* es el pogué
ser batlle de Barcelona.

DOMINGUET SANT LLEHY

ANAGRAMA

Me passo *tot* el Sant día
tancat dintre 'l meu Palau
ab *tota* la santa pau
que Deu desde 'l cel m' envía.

C. K. SANYAS

MUDANSA

No farà may en Rakú
tot ab *hu*;
perque díu que té molt gros
tot el *dos*;
y lo que l'ajuda es
tot ab *tres*;
pero malgrat *tot* aixó
ja 'm jugo jo que ningú
fará 'l joch tant bé com jo
del *tres* del *dos* y del *hu*.

MEMENTO

TARJETA

TARJETA POSTAL ESPAÑA	<input style="width: 100%; height: 100%;" type="checkbox"/>
Sr. D.	

Omplir aquesta postal y dirigirla á n' en Maura enviantli novas esmenas pera 'l projecte d'Administració local.

F. CAMBÓ

LOGOGRIFO NUMÉRICH

1	2	3	4	5	6	7	8	—Catástrofe.
4	3	2	5	4	8	1	—Espantats.	
2	3	7	4	6	3	—Morts.		
1	8	3	5	2	—Aplastats.			
3	4	7	5	—Ferits.				
2	8	1	—Marejats.					
8	5	—Trencats.						
0	—llesos.							

M. DE COMILLAS

CONVERSA

- Mare, aquella dona m' ha donat una bofetada.
- ¿Y tu que li has donat?
- Jo li he donat una empenta y li he posat la llufa
- Y ella ¿que t' ha donat?
- Ja li he dit: m' ha donat una bofetada.

PARAT DE LA RIBA

NOTA.—A tots els mortals que diumenje envíhin totas las solucions exactas, se 'ls farà entrega de un permís pera poguer transitar lliurement durant tot el día d'avuy ab armas innocentas á la butxaca... dels calsetets.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibrería Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Divendrés que vé, día 3 de Janer

NÚMERO EXTRAORDINARI

DE

La Esquella de la Torratxa

BARCELONA EN 1907

36 planas de ilustració y text, tot alussiu al any 1907

Preu: 25 céntims

DIETARIS

pera 1908

Desde Ptas. 0'80 á Ptas. 2'50

Almanaque

semanal

Ptas. 0'50

TAPAS ab planxas dauradas

PERA ENQUADERNAR L' ANY 1907

DE

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

Tapas solas . . . . . Ptas. 2'50

Tapas y enquadernació . . . . . » 3'50

Dilluns, día 30

ALMANACH

DE

La Campana de Gracia

PERA 1908

Tot polítich

192 planas

2 ralets

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

DESPEDIDA DEL ANY

—No ploraris, leh, maco?... Ja 't deixo un joguet per entretenirte tots els días de la teva vida.